

LBRIS

Adina Grigore

We know
books

Nicoleta-Sonia Ionică

Cristina Ipate-Toma

Descoperă tainele textelor literare!

**Caiet de lucru
Clasa a III-a**

3

Editura Ars Libri

UNITATEA 1 - STROPI DE TOAMNĂ

RECAPITULARE ÎNȚIALĂ

Casa păpușii după Titel Constantinescu - Sunetul și litera, vocalele și consoanele. Silaba, cuvântul. Despărțirea în silabe

- Sensul cuvintelor 5
- Comunicarea orală. Componentele comunicării dialogate
- Ortografie și punctuație: Propoziția; Semnele de punctuație; Scrierea corectă a cuvintelor *intr-o/intr-un, dintr-o/dintr-un, sau/s-au, sa/s-a* 8
- Scrierea imaginativă 10

Prima zi de școală după Edmondo De Amicis - Textul literar narativ 12

Zile de toamnă de George Coșbuc - Poezia

- Textul nonliterar/informativ 14

EVALUARE ÎNȚIALĂ 15

UNITATEA 2 - TĂRĂMUL CĂRȚILOR

Radu, computerul și cartea 17

- Cartea. Prezentarea unei cărți 18
- Comunicarea orală. Componentele comunicării dialogate – inițierea unui schimb verbal 20
- Prezentarea unei persoane 21

Mi s-a terminat caietul după Mircea Sântimbreanu - Textul literar narativ 22

- Scrierea corectă a cuvintelor *ia/i-a* 24
- Așezarea textului în pagina caietului 25
- Povestirea orală după imagini 26

Aventura de ciocolată după Eduard Jurist 27

- Formularea de întrebări și răspunsuri 30
- Povestirea orală după un șir de întrebări 32

O faptă generoasă după Edmondo De Amicis - Înțelegerea textului citit – harta textului 33

- Exprimarea emoțională față de textul literar citit 34
- Cererea simplă familiară. Cererea politicoasă 37
- Scrierea corectă a cuvintelor *iau/i-au* 38
- Planul simplu de idei desprins din ilustrații/benzi desenate 39
- Povestirea orală după planul simplu de idei desprins din ilustrații 40

Alice în Țara-Minunilor după Lewis Carroll - Delimitarea textului în fragmente 41

- Ordinea întâmplărilor. Povestirea orală a unui fragment 44
- Planul simplu de idei al textului literar 47

EXERCIȚII RECAPITULATIVE 48

UNITATEA 3 - UNIVERSUL MEU

Întâlnirea lui Tom cu prințul după Mark Twain 52

- Sunetul și litera. Vocale și consoane 53
- Cuvântul. Silaba. Despărțirea cuvintelor în silabe 54
- Scrierea corectă a cuvintelor *la/i-a* 55
- Propoziția 56
- Intonarea propozițiilor. Semnele de punctuație 57

D-I Goe... după I. L. Caragiale 58

- Cuvântul - parte de vorbire 61
- Substantivul. Felul substantivelor 62
- Numărul substantivului 63
- Genul substantivului 64

Țara. Poporul după Alexandru Vlahuță 66

- Fragmentul descriptiv 69
- Scrierea corectă a cuvintelor *neam/ne-am* 70
- Solicitarea și oferirea de informații 71
- Cuvintele cu sens asemănător 72

EXERCIȚII RECAPITULATIVE 73

UNITATEA 4 - SĂRBĂTORI DE IARNĂ

Moș Crăciun a fost răpit după Lyman Frank Baum 75

- Extragerea unor informații de detaliu, dintr-un text, transmise prin ilustrații 77
- Adjectivul 78
- Acordul adjectivului cu substantivul 79
- Poziția adjectivului față de substantiv 80
- Cuvinte cu sens opus 81
- Povestirea orală după benzi desenate 82

EXERCIȚII RECAPITULATIVE 83

UNITATEA 5 - MAGIA IERNII

Iarna de George Coșbuc - Poezia 84

- Așezarea poeziei în pagina caietului 85
- Povestirea scrisă după un șir de întrebări 86
- Părțile unui text creativ (compunerea) 87

- Alcătuirea unui text creativ după un șir de ilustrații 89
- Alcătuirea unui text creativ după benzi desenate 90
- Scrierea corectă a cuvintelor *nea/ne-a* 91

Căiașca-Zăpezii după Hans Christian Andersen 92

- Cuvinte cu aceeași formă și înțeles diferit 95
- Textul de informare - Afîșul 96
- Textul funcțional - E-mailul 96
- Textul de informare - Cartea poștală 96
- Textul de informare - Fluturașul 97

EXERCIȚII RECAPITULATIVE 98

UNITATEA 6 - FARMECUL COPILĂRIEI!

Patinele de argint după Mary Elizabeth Mapes-Dodge 102

- Descrierea unei ființe 105
- Comunicarea nonverbală 106
- Comunicarea prin imagini 107
- Scrierea corectă a cuvintelor *printr-o/printr-un* 108

Călătoriile lui Gulliver după Jonathan Swift 109

- Descrierea unui obiect pe baza unui plan de întrebări 111
- Pronumele. Pronumele personal 112
- Numărul pronumelui 113

Nicușor după Ioan Alexandru Brătescu-Voinești 114

- Pronumele personal de politețe 117
- Genul pronumelui 118
- Pronunțarea și scrierea corectă a pronumelor 119
- Textul creativ (compunerea) după un plan de întrebări 120

EXERCIȚII RECAPITULATIVE 121

UNITATEA 7 - MUGURI DE PRIMĂVARĂ

Pentru tine, primăvară de Otilia Cazimir - Înțelegerea mesajului poeziei 123

- Prezentarea unei teme după un plan 126
- Relatarea unei întâmplări trăite 127

Cele cinci piersici-poveste populară - Înțelegerea mesajului textului literar narativ 128

- Formularea unei păreri despre personajele povestirii. Exprimarea acordului sau dezacordului față de acțiunile și atitudinile personajelor 130
- Formularea unei păreri despre o povestire 132
- Scrierea corectă a cuvintelor *nai/n-ai* 133

Spiridușul (poveste din Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia) după Selma Lagerlöf 134

- Verbul 135
- Numărul verbului 137
- Pronunțarea și scrierea corectă a verbelor 138
- Textul creativ (compunerea) după un plan de idei 139
- Scrierea corectă a cuvintelor *săi/să-i* 140

O întâmplare deosebită după Călin Gruia 141

- Povestirea scrisă a unui fragment 143

EXERCIȚII RECAPITULATIVE 146

UNITATEA 8 - SĂRBĂTORI ȘI FLORI

În ziua de Paști de Elena Farago 148

- Textul creativ cu început dat 151
- Textul creativ cu sfârșit dat 152
- Textul de informare - Organizatori grafici *Albinele și mierea* 153
- Scrierea corectă a cuvintelor *va/v-a* 156

Zi de primăvară după Titel Constantinescu 157

- Adaptarea vorbirii la diferite situații de comunicare 159
- Invitația 160
- Alcătuirea unui text creativ (compunerea) în care se introduce dialogul 161

Cartea Junglei-Frații lui Mowgli după Rudyard Kipling 162

- Extragerea unor informații de detaliu din textul literar 164
- Povestirea scrisă a unui text de mică întindere după un plan de idei 167

Păpădia după Ion Agârbiceanu - Textul literar narativ (actualizare) 169

- Scrierea corectă a cuvintelor *mai/m-ai* 170
- *Ce mai faci, bunico?* după Mircea Sântimbreanu 171
- Personaje preferate 173
- Scrierea corectă a cuvintelor care conțin vocale și consoane duble 174
- Textul creativ în care se introduc expresii și cuvinte de sprijin 175

Corbul și vulpea de Jean de La Fontaine 176

- Fișa de lectură 178

RECAPITULARE 179

RECAPITULARE FINALĂ 183

EVALUARE FINALĂ 190

- Proiect 192

1. Casa păpușii după Titel Constantinescu; 2. Sunetul, litera, vocale, consoane, silaba, cuvântul, despărțirea în silabe; 3. Sensul cuvintelor; 4. Comunicarea orală. Componentele comunicării dialogate; 5. Ortografie și punctuație: Propoziția. Semnele de punctuație; Scrierea corectă a cuvintelor: într-o/într-un, dintr-o/dintr-un, sau/s-au, sa/s-a.

Recapitularea noțiunilor din clasa a II-a

1. Casa păpușii după Titel Constantinescu
2. Sunetul și litera, vocalele și consoanele. Silaba, cuvântul. Despărțirea cuvintelor în silabe

1. Găsește un alt titlu potrivit textului.

2. În ce anotimp se petrec transformările din natură prezentate în text?

3. Transcrie, din text, enunțul din care afli care sunt prietenii fetiței.

4. Alcătuieste câte un enunț ale cărui cuvinte să înceapă cu litera **t**, respectiv cu litera **a**.

5. Transcrie câte două cuvinte din text care conțin:

• două vocale și două consoane _____

• două consoane și trei vocale _____

• trei consoane și trei vocale _____

6. Precizează numărul de litere și de sunete ale fiecărui cuvânt.

vii $\left\{ \begin{array}{l} \square \text{ litere} \\ \square \text{ sunete} \end{array} \right.$

gândacii $\left\{ \begin{array}{l} \square \text{ litere} \\ \square \text{ sunete} \end{array} \right.$

ceasuri $\left\{ \begin{array}{l} \square \text{ litere} \\ \square \text{ sunete} \end{array} \right.$

văzduh $\left\{ \begin{array}{l} \square \text{ litere} \\ \square \text{ sunete} \end{array} \right.$

ghindă $\left\{ \begin{array}{l} \square \text{ litere} \\ \square \text{ sunete} \end{array} \right.$

succes $\left\{ \begin{array}{l} \square \text{ litere} \\ \square \text{ sunete} \end{array} \right.$

7. Scrie toate variantele despărțirii în silabe a cuvintelor la capăt de rând:

împodobim

șervețelele

acoperișul

8. Alcătuieste cuvinte, folosind silabele: *ce, că, să, tă, pla, re, ță, ver, dea, bu, mie, te, cu fi, o, roși, li.*

1. Scrie cuvinte, din text, cu sens asemănător pentru:

- amici - _____ ;
- ornăm - _____ ;
- spun - _____ ;
- locuință - _____ ;
- supărată - _____ ;
- oaspeți - _____ .

2. Alcătuește enunțuri în care să introduci cuvinte cu sens asemănător celor de mai jos.

bucuroși, succes, pădure, câmpie, oaste, ascuns

3. Găsește cuvinte, din text, cu sens opus pentru:

- noapte - _____ ;
- plină - _____ ;
- a plecat - _____ ;
- acoperă - _____ ;
- urât - _____ ;
- a dat - _____ .

4. Formulează enunțuri în care cuvintele *vii, roșii, lună* să aibă sensuri diferite.

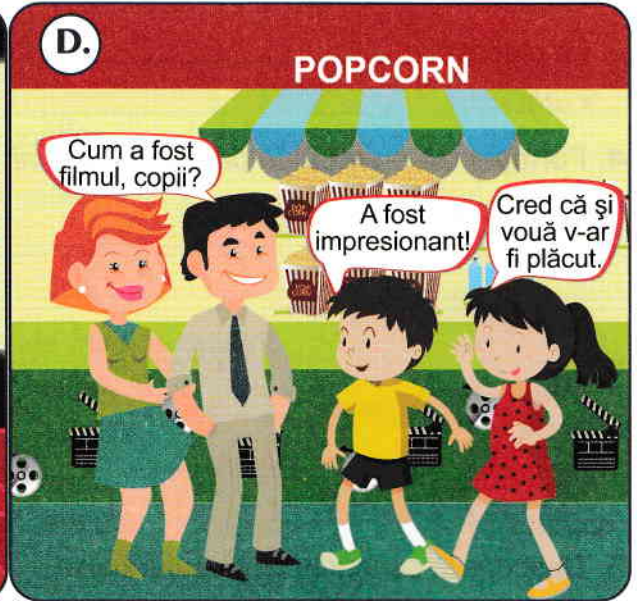
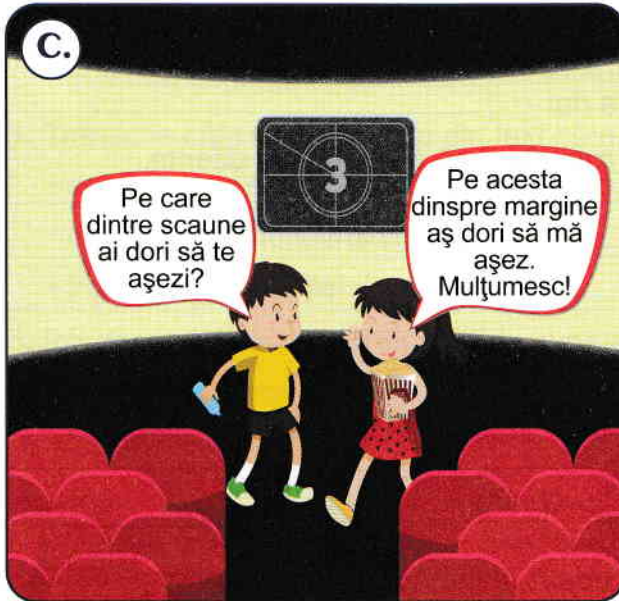
5. Descoperă sensurile cuvântului **carte**.

- Am cupărat o **carte** de la librărie.
- Părinții au primit o **carte** poștală de la rude.
- La vârsta de 14 ani vei avea o **carte** de identitate.
- Din pachet a căzut o **carte** de joc.
- Cine are **carte** are parte.
- Alex a primit o **carte** de vizită de la clubul de fotbal.

4. Comunicarea orală. Componentele comunicării dialogate

1. Observă următoarele situații de comunicare.

2. Enumeră vorbitorii din fiecare situație de comunicare.

- A. vorbitori: _____ ;
- B. vorbitori: _____ ;
- C. vorbitori: _____ ;
- D. vorbitori: _____ ;

3. Transformă replicile (mesajele) din bule în enunțuri, în care să folosești linia de dialog.

4. Alcătuieste un text, de 5-7 rânduri, după imaginea de mai jos, în care să folosești și dialogul.

5. Ortografie și punctuație: Propoziția; Semnele de punctuație; Scrierea corectă a cuvintelor într-o/într-un, dintr-o/dintr-un, sau/s-au, sa/s-a

1. Scrie câte o propoziție cu fiecare dintre cuvintele: *brumă, norii, păsări*, în care să evidențiezi folosirea corectă a semnelor de punctuație (. , ? !).

2. Alcătuieste, în scris, câte o propoziție care să exprime: un salut, un îndemn, o chemare, o mirare, o urare.

3. Completează folosind semnele de punctuație potrivite.

Ce te legeni *codrule*

Fără ploaie *fără vânt*

Cu crengile la pământ

De ce nu m-aș legăna

Dacă trece vremea mea

(*Ce te legeni...* de Mihai Eminescu)

4. Formulează câte o propoziție legată de conținutul textului *Casa păpușii* după Titel Constantinescu, în care:

♦ să oferi o informație;

♦ să adresezi o întrebare;

♦ să-ți exprimi mirarea.

5. Enumeră semnele de punctuație întâlnite în primele două alineate ale textului *Casa păpușii* după Titel Constantinescu.

6. Transcrie, din text, un enunț care exprimă o întrebare și altul care exprimă o mirare.

7. Ordonează cuvintele pentru a obține propoziții.

• învățătorul, spre, dintr-o dată, s-a întors, Giovanni;

• mai, Giovanni, iertare, târziu, și-a cerut;

• încăpere, într-o, clasa I, se aflau, copii, din.

8. Înlocuiește după sens, acolo unde este posibil, folosind cuvântul **ori**, apoi transcrie enunțurile obținute.

- La bibliotecă s-au dus cei cu legitimație.
 - Vizităm muzeul sau Grădina Botanică.
 - Dorești o pizza sau o înghețată?
 - Doi prieteni s-au dus la cursul de înot.
-
-

9. Completează spațiile, folosind cuvintele **s-au**, **sau**, **sa**, **s-a**.

- Zilele au trecut și lanul _____ copt.
- Mihai și Matei _____ dus în vizită la bunica.
- Sora _____ astăzi _____ costumat pentru carnaval.
- Vii _____ pleci de la școală?

10. Transformă după model.

S-a hotărât să se trezească de dimineață.
S-au hotărât să se trezească de dimineață.

• S-a întors de la concurs.

• S-a bucurat de prezența prietenei.

• S-a înveselit după ce a trecut ploaia.

11. Scrie **lui** sau **ei** în locul cuvintelor evidențiate.

- Ioana merge în vizită la bunica sa. (_____)
- Elevul o îndrăgește pe învățătoarea sa. (_____)
- Mihai împrumută cartea sa. (_____)
- Am întâlnit-o pe Camelia și pe mama sa. (_____)

2. Prima zi de școală după Edmondo De Amicis**Textul literar narativ****1. Completează propozițiile.**

- Titlul textului este: _____
- Autorul textului este: _____
- Personajele textului sunt: _____

2. Scrie căror personaje, din text, li se potrivesc însușirile:**a) grijuliu, serios, iertător;****b) obraznic.****3. Cadranele****I. Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:**

- calm - _____
- fugeau - _____
- ascultător - _____
- voce - _____
- a încheia - _____

II. Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

- prima - _____
- îmbujorați - _____
- cuminte - _____
- pedeapsă - _____
- se ridică - _____

III. Imaginează-ți ce s-ar fi întâmplat, dacă Giovanni nu și-ar fi cerut iertare față de învățător.**IV. Formulează enunțuri în care cuvintele *lună* și *noi* să aibă alte sensuri decât cele din text.****4. Explică înțelesul expresiilor.**

- privirea îi căzu pe - _____
- din când în când - _____

Exprimă-ți părerea!**• Argumentează dacă învățătorul a procedat bine, iertându-l pe Giovanni.***Da, pentru că ...**Nu, pentru că ...*

1. Răspunde la întrebări.

• Care este titlul poeziei?

• Cine este autorul poeziei?

• Câte strofe și câte versuri are poezia?

2. Transcrie strofa în care găsești semnul exclamării.

3. Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru: *veștejesc, mândri, vreme, cad.*

4. Alcătuieste câte un enunț cu sensul opus al cuvintelor: *ieri, supărate, frig, rea.*

5. Transformă cuvintele de mai jos, după modelul dat.

nori – norii

• bătrâni - _____

• pui - _____

• băieți - _____

• copaci - _____

6. Descoperă, în text, câte două însușiri pentru următoarele cuvinte:

• fluturi _____ ;

• flori _____ ;

• zi _____ ;

• vreme _____ .